

deresalg, hvad enten forhandleren selv er ejer af sit salgsanlæg eller har forpagtet eller lejet salgsanlægget af en leverandør af motorbrændstoffer.

Det understreges, at loven både skal finde anvendelse på de tilfælde, hvor der mellem leverandøren og videreforhandleren er indgået en egentlig forhandlerkontrakt, og på de tilfælde, hvor en leverandør har sikret sig en eneret til levering af motorbrændstoffer til videresalg på grundlag af en på den pågældende ejendom tinglyst servitut eller deklaration. I sidstnævnte henseende er det uden betydning, om tinglysning af en servitut eller deklaration er sket på grundlag af aftale mellem leverandørselskabet og ejeren af ejendommen, eller om leverandørselskabet har været ejer af ejendommen og inden salget af ejendommen ladet en servitut eller deklaration tinglyse.

Til § 2

Stk. 1 fastslår, at et leverandørselskab kun gyldigt gennem forhandlerkontrakter og tinglyste deklarationer kan sikre sig en eneret til levering af motorbrændstoffer, men ikke andre varer. Dette er i realiteten en konsekvens af EF-Kommissionens forordning af 22. juni 1983 om eksklusive købsaftaler artikel 11, som kun tillader varebindinger omfattende motorbrændstoffer og smøremidler, men i sidstnævnte henseende kun på betingelse af, at leverandøren eller en med denne forbunden virksomhed har stillet et anlæg til olieskift eller et andet anlæg til smøring af motorkøretøjer til rådighed for videreforhandleren eller har finansieret et sådant anlæg.

Imidlertid benyttes særlige smøringsanlæg normalt ikke længere, og af hensyn til det fri forbrugervalg er det uønskeligt, at der på en given benzinstation kun kan sælges ét mærke af smøremidler.

Stk. 2 indeholder den for den fri konkurrence afgørende bestemmelse, der hindrer de nugældende langvarige bindinger af de selvejende benzinforhandlere, idet det fastslås, at en benzinforhandlerkontrakt til enhver tid skal kunne opsiges. Såfremt der mellem parterne er indgået aftale herom, tillades et opsigelsesvarsel, der dog ikke må overstige 1 år fra opsigelsen.

For at undgå omgåelse af den nævnte regel er det præciseret, at der ikke i lånekontrakter og lejekontrakter m.v. – f.eks. om udlån eller udleje af materiel – må aftales længere opsigelsesvarsler end 1 år fra opsigelsen.

Stk. 2 fastslår således som et generelt princip, at enhver benzinforhandler skal have mulighed for at frigøre sig med højst 1 års varsel.

Stk. 3 skal sikre, at der ikke på andre måder opstår urimelige indskrænkninger i den fri konkurrence samt urimelige indskrænkninger i det frie forbrugsvalg. Det forbydes således, at leverandørvirksomheder fastsætter bindende bestemmelser om åbningstid og minimumssalg, ligesom det forbydes at fastsætte konkurrenceklausuler, der for en vis tid eller inden for et geografisk område forbyder forhandleren at drive virksomhed i konkurrence med leverandørselskabet efter ophøret af et leveringsforhold.

Til § 3

Stk. 1 fastslår det princip, at når et kontraktforhold er ophørt efter opsigelse eller på anden måde, har leverandørselskabet pligt til at kvittere eventuelle tinglyste servitutter om varebindinger til aflysning. Det er således en konsekvens af denne bestemmelse, at det ikke skal være tilladeligt, at leverandører af motorbrændstoffer hindrer den fri konkurrence ved gennem tinglysning af servitutter om varebindinger at forhindre, at den pågældende ejendom fremtidig anvendes til salg af motorbrændstoffer fra andre leverandører.

Det er uden betydning for anvendelsen af bestemmelsen, om der mellem leverandørselskabet og ejeren af ejendommen har været indgået en formel forhandlerkontrakt, eller om eneretten for leverandørselskabet alene har været knyttet til en tinglyst servitut eller deklaration, jfr. lovforslagets § 1, stk. 1.

Stk. 2 fastslår, at hvis leverandøren har ydet lån til forhandleren, skal der i forbindelse med kontraktudløb ske tilbagebetaling af pengelån og ske tilbagelevering af udlånt materiel.

Er der i forbindelse med ydelsen af et pengelån aftalt en uopsigeligthed for debitor, berøres en sådan aftale dog ikke. Dette indebærer, at hvis lånet har karakter af et sælgerpantebrev oprettet i forbindelse med leverandørselskabets salg af ejendommen til forhandleren, løber et sådant mellemværende videre uanset kontraktudløb, såfremt sælgerpantebrevet efter sit indhold er uopsigeligt eller uopsigeligt i en periode.

Da det af hensyn til samfundets interesse i at undgå spild af værdier er uønskeligt, at der skal tilbageleveres udlånt materiel, når noget sådant medfører ødelæggelse af værdier, f.eks. installationer og belægnings, eller gener og ulemper for driften af salgsstedet, fastslås det endvidere i stk. 2,